

Завичајни музеј
Петровац на Млави

Српских владара 163
12300 Петровац на Млави

тел: +381 (0)12 334 808
e-mail: muzejpetrovacnamlavi@gmail.com
web: muzej-petrovacnamlavi.org.rs

ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ

Број: _____

18
4.03

2013

ГОД.

ПЕТРОВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

Завичајног музеја – Петровац на Млави
за 2013. годину

Током 2013. године Завичајни музеј Петровац на Млави у потпуности је реализовао свој План и програм рада за ту годину. Поред стручних послова из музеолошке делатности, запослени у Завичајном музеју успешно су обављали све текуће и нове прописе у административном вођењу и пословању јавних установа.

ЗАШТИТА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Након пет година упорног слања Захтева за регистрацију Завичајног музеја као *установе заштите*, Министарство културе и информисања је 21. новембра 2013. донело Решење о образовању радне групе за утврђивање испуњености услова за обављање делатности Завичајног музеја у Петровцу на Млави. Добијањем статуса установе заштите покретних културних добара Завичајни музеј ће постати музеј у правом смислу те речи са већом одговорношћу и ингеренцијама на терену у оквирима надлежне територије. Трочлана Радна група (председник мр Сања Грујичић Цупаћ, саветник у Министарству културе и информисања и чланови: мр Адам Црнобрња, музејски саветник у Народном музеју у Београду и Никола Шеатовић, саветник у Министарству културе и информисања) је 13. децембра 2013. извршила непосредан увид у погледу испуњености посебних услова:

- **просторија** (канцеларије за кустосе, директора и секретара, изложбени простор, главни и помићни депои за музејске збирке)

- **техничке опреме** (сигурносни систем обезбеђења просторија - решетке и аларми, адекватна расвета у изложбеном простору, изложбене витрине и опрема за излагање различитих типова предмета, рачуарска опрема, основна опрема за превентивну конзервацију)

- **стручног кадра** (минимум три запослена са одговарајућом високом стручном спремом / VII-1 степен)

Завичајни музеј већ неколико година испуњава тражене услове, што је комисија усмено, на лицу места, потврдила. У току је завршетак процедуре по траженом Захтеву бр. 50/13, који се састоји од званичног сачињавања Извештаја о раду на терену, поменуте Комисије, на основу којег Министарство културе издаје Решење о испуњености услова. Поред тога, Народни музеј у Београду као централна установа заштите покретних културних добара, а на захтев Радне групе, послала је Министарству културе позитивно

мишљење о Завичајном музеју као установе културе која испуњава све услове да постане установа заштите.

За документацију о Петровцу и околини на старим фотографијама скенирано је у неколико наврата више докумената и тапија које је уступио сарадник Музеја Раде Обрадовић из Великог Поповца.

Рад у просторијама Старе основне школе, где се налази привремени депо Завичајног музеја, започео је 20. јуна и трајао је до 3. августа. Ова, 2013. година је друга година у којој се Беловоде истражују у оквиру међународног пројекта и Уговора који је Народни музеј из Београда (са својим партнерима Завичајним музејом из Петровца на Млави и Народним музејом из Пожаревца) потписао са Археолошким институтом универзитетског колеџа из Лондона. Овим Уговором о сарадњи, теренска истраживања на Беловодама трају две године. Трошкове свих теренских радова, као и смештај за бројнију археолошку екипу и ове године сносио је страни партнер у Пројекту. Мултидисциплинарни Пројекат ове године је уврстио и бројне стручњаке из иностранства, како за обраду керамичког материјала, тако и за рад на терену. На обради многобројног керамичког материјала ове године радила је и већа екипа археолога: Јасмина Живковић и Нина Дракуловић (од 20. 07. до 3. 08.), Неда Мирковић Марић (од 24. 06. до 3. 08.), Марија Савић (од 24. 06. до 26. 07.), Марија Свилар (од 24. 06. до 31. 07.), Силвија Амиконе (од 30. 06. до 31. 07.), Ларс Хајнц (од 25. до 31. 07.), Патрик Мек Квин (од 5. до 12. 07.). Због увођења новог начина пописивања и друге методологије рада, обрађена керамика 2012. године сада је поново урађена у новим екселовим табелама да би се применом статистичких пакета и формула које је смислила Силвија Амиконе, добили разни подаци како о самој керамици тако и о њеној продукцији, на пример, на годишњем нивоу и слично. Ове године обрађен је сав керамички материјал који је истражен 2012. и 2013. године из сонде 18. Евидентирано је преко 14500 комада керамичких посуда и издвојено 453 инвентара; атипични фрагменти (делови трбуха) су пребројани, а све је посебно измерено на вагама; већим деловима обода су мерени пречници обода и записиван је проценат очуваности. Обрађена керамика је спакована у кутије, а инвентари су пренети у Београд у Народни музеј да се технички сниме и на тај начин се комплетира документација.

Пошто Музеј нема запосленог етнолога, ангажован је дугогодишњи сарадник Завичајног музеја, Даница Ђокић, музејски саветник, етнолог Народног музеја у Пожаревцу, за потребе обраде новоприспелих предмета у етнолошку збирку. Материјал је прегледан, део предмета је издвојен у студијски материјал, а на Е-картоне је инвентарисано 65 предмета који су у Музеј током последњих десет година путем поклона из године у годину обогаћивали етнографску збирку Завичајног музеја.

Збирке петровачког музеја, путем поклона и археолошког истаживања обogaћене су новим аквизицијама. Захваљујући теренским радовима на Беловодама, археолошка збирка је увећана за 30 предмета; поклонима појединаца из Петровца на Млави етнолошка збирка је обogaћена за један орман, ћилим и пар кумоша (Зорица Глигоровска), затим дрвени чекрк за намотавање пређе (Милош Конић), јастучницу и две торбе (Јаворка Ацић). Ликовна збирка Завичајног музеја је увећана за два рада (Милош Бајић, Мртва природа, комбинована техника, 1957. - опремљен рад; Чедомир Ставрић, Петровац, акварел). Поред тога, Станко Костић, ликовни уметник фотографије и члан УЛУПУДС-а, поклонио је Завичајном музеју 31 уметничку фотографију (дим. 50 x 70 цм) које су каширане на хамеру (70 x 100 цм). На тај начин формиран је још један Легат у Завичајном музеју.

За десет година рада Галерије Завичајног музеја – Петровац на Млави уприличен је пригодни поштански жиг, који је 26. 12. 2013. године коришћен на једном шалтеру петровачке поште за печатање одлазећих писама, пошиљки и других докумената.

ГЕОФИЗИЧКА ИСТРАЖИВАЊА

Међународним истраживачким пројектом, који се одвија у сарадњи Народног музеја из Београда и Института за археологију Универзитетског колеџа из Лондона (UCL), Велика Британија, предвиђена су и геофизичка снимања локалитета Беловоде. Средства за ове радове, предвиђена Пројектом, обезбедио је Институт за археологију Универзитетског колеџа из Лондона. Геофизичка снимања су обављена од 2. 11. до 9. 11. 2013. године. Снимљено је око 20 хектара, отприлике 1/5 од укупне површине локалитета. Носилац пројекта је Народни музеј из Београда, са партнерима: Народни музеј из Пожаревца и Завичајни музеј из Петровца на Млави. Геофизичка снимања су обавили сарадници Римско-Немачке комисије из Франкфурта на Мајни, партнери УЦЛ (UCL) из Лондона. Руководилац и организатор радова је био мр Душко Шљивар музејски саветник Народног музеја из Београда у сарадњи са Јасмином Живковић из Завичајног музеја у Петровцу на Млави. Тим геофизичара су предводили Патрик Мертл и Каи Радлофф, Франкфурт на Мајни, у сарадњи са Александром Јаблановићем археологом из Београда и Југославом Пендићем, студентом археологије из Београда. Коришћен је шестоканални уређај са којим се ручно управљало. За ово кратко време од неколико дана снимани су делови локалитета на северној и источној страни. Делови који нису захваћени радовима 2012. године. На овај начин је добијена комплексна, скоро заокружена, слика ових делова насеља са укупном скенираном површином од око 30 хектара. Према Пројекту предвиђено је да се комплети геофизичке документације уз стручне интерпретације руководиоца ових радова господина Кнута Расмана доставе Народному музеју у Београду.

АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

У оквиру међународног пројекта овододишњи радови на археолошком локалитету Беловоде одвијали су се од 24. 06. до 26. 07. 2013. године. Настављена су истраживања сонде XVIII. Археолошку екипу на терену и ове године чинили су: мр Душко Шљивар, музејски саветник у Народном музеју у Београду, представници УЦЈ: др Миљана Радивојевић и др Бенџамин Робертс, као и сарадници на пројекту, археолози: Мирослав Марић, Александар Јаблановић и Југослав Пендић. Првобитне димензије сонде XVIII од 5 x 5 метара су повећане, јер је урађено проширење од 3 x 2 метра по средини профила Б – Ц. Разлог су били ситни узорци бакарне шљаке нађени 2012. године и везани за овај део сонде. Узорци су издвојени флотацијом тешких фракција и детектовани анализама у Лондону. Проширење је копано до релативне дубине од 1,50 до 1,80 метара. Овде је праћена форма објекта, укопа, који је у млађим хоризонтима затворен хоризонтално наслојеним археолошким материјалом. У самој сонди културни слој се пратио до релативне дубине око 2,50 метара. Број покретних налаза који су издвојени за инвентар (Ц) из обе кампање износи око 130. У питању је класичан инвентар винчанске културе. Артефакти од камена, кремена, кости и доста антропоморфне пластике. Поједини примерци су, скоро, уникатни. Друга карактеристика је десетак налаза од опсидијана, одбици и неколико фрагментованих сечива, што количином превазилази све до сада прикупљене узорке са Беловода. Слојеви сонде су дали и доста узорака малахита, уз неколико перли од овог бакарног минерала. Ови налази су двојако прикупљани. Већи део радовима у сонди, а мањи део флотирањем и издвајањем тешких фракција. На исти начин, углавном из посебних целина су узимани и узорци за палеоботаничке и радиокарбон анализе.

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

Током 2014. године Завичајни музеј реализовао је 8 тематских изложби, из области археологије, историје, историје уметности и етнологије.

Од 26. 02. 2013. до 15. 04. 2013. успешно је реализована изложба „**Populus Romanus**“, на којој су публици представљени предмети из Античке збирке Завичајног музеја у Јагодина. Аутори изложбе су Радован Петровић, кустос- и Соња Перић, такође кустос-археолог. Изложбу су пратили археолошки филмови на тему античког Рима, постери са илустрацијама на ту тему, као и адекватне публикације у виду флајера. Изложба је била изузетно посећена, а сходно тематици и музеолошком решењу презентације изложеног материјала, изложба је била интересантна за млађе посетиоце